

การพัฒนาวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแปน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

The Development of Student Discipline at Bannongpan School under the Office
of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2

พรทิพย์ โกกิลรัตน์*

ดร.สุรัตน์ ดวงชาตม**

ดร.เทพรังสรรค์ จันทร์งษ์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการมีวินัยนักเรียน 2) หาแนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียน 3) ติดตามผลการพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย จำนวน 12 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัย ครูที่ปรึกษา คณะกรรมการนักเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 35 คน กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 187 คน โดยใช้กระบวนการวิจัยจะใช้รูปแบบกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ วงจรการวิจัยแบบ PAOR ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ขั้นการวางแผน (Planning) ขั้นการปฏิบัติการ (Action) ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation) ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection) ดำเนินการ 2 วงรอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินพฤติกรรม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการมีวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 พบว่า 1.1) สภาพของการมีวินัยของนักเรียน ผู้เกี่ยวข้องเห็นว่านักเรียนยังไม่มีระเบียบวินัยเท่าที่ควร โดยเฉพาะที่เห็นชัดเจนคือด้านการแต่งกายที่ยังไม่ถูกระเบียบ การนำชายเสื้อออกนอกกางเกง การไม่สวมถุงเท้า รองเท้านักเรียนมาโรงเรียน ใส่รองเท้าเหยียบบัน การทำสีผม ในด้านการตรงต่อเวลา การมาโรงเรียนสาย การไม่เข้าเรียนตรงเวลา ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การไม่รับผิดชอบในการทำงาน การไม่ช่วยเพื่อนทำความสะอาดเวรประจำวัน หลีกเลียงการทำความสะอาดบริเวณที่รับผิดชอบ 1.2) ปัญหาเกิดจากทางโรงเรียนได้ดำเนินการเรื่องระเบียบวินัยปกติเหมือนกับโรงเรียนทั่วไปแต่ขาดการทำงานที่เป็นระบบ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรอย่างจริงจัง นักเรียนได้รับอิทธิพลจากสื่อต่างๆ การเรียกร้องความสนใจ การเลียนแบบเพื่อน การไม่เห็นความสำคัญของการมีระเบียบวินัย ขาดการแรงจูงใจในการปฏิบัติตนให้ถูกระเบียบของโรงเรียนผู้ปกครองขาดการเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด

2. แนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ใช้ 3 แนวทางได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดกิจกรรมพัฒนาวินัยนักเรียน และการนิเทศติดตามผลเวลา และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ อยู่ในระดับมาก เป็นไปในทางที่ดีขึ้น ด้านการแต่งกายถูกระเบียบมากขึ้น ไม่น่า

คำสำคัญ: การพัฒนาวินัยนักเรียน

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3. ผลการพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีพฤติกรรมด้านการรักษาระเบียบวินัย ด้านการแต่งกาย การตรงต่อ ชาติเสียออกนอกกางเกง สวมถุงเท้ารองเท้านักเรียนมาโรงเรียน ไม่เหยียบส้นรองเท้า ไม่ทำสีผม ในด้านการตรงต่อ เวลา ไม่มาโรงเรียนสาย เข้าเรียนตรงเวลา และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความรับผิดชอบในการทำงาน ช่วยเพื่อนทำความสะอาดประจำวัน และทำความสะอาดบริเวณที่รับผิดชอบ สร้างความพึงพอใจให้กับผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องทำให้การพัฒนาวินัยนักเรียนของโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study conditions and problems of student discipline; 2) to find out the guidelines for developing student discipline; 3) to monitor the development of student discipline at Bannongplan School under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2) The target group consisted of the researcher and co-researchers, including the researcher, classroom teachers and student committee, and 35 informants. The target group for development involved 187 students from Kindergarten 1 to Mathayomsuksa 3) The two spirals of participatory action research cycles were employed with four stages: planning, action, observation and reflection. The instruments were a set of questionnaires, a form of interview, a form of behavior observation and a form of behavior assessment. Quantitative data were analyzed by mean, percentage, standard deviation. The content analysis was also applied.

The findings of this research were as follows:

1. The conditions and problems of student discipline at Bannongplan School under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2 revealed that: 1.1) In terms of conditions, stakeholders agreed that students did not have discipline, for example improper attire: untucked shirt, wearing incorrect school uniform-socks and shoes, unnatural hair coloring, and crushing the back heel counter of the shoe while walking. In terms of punctuality, students were late for class and school. In terms of responsibility, students did not perform tasks assigned in their areas of responsibilities, for example daily cleaning duties for a classroom and cleaning duties of designated areas; 1.2) In terms of problems, the school operated with respect to student discipline as other public schools. The results, however, revealed that the school operation was still unsystematic. The following problems were also found: a lack of teacher cooperation, influence of media on students, attention seeking, imitating friends' improper behaviors, a lack of motivation to behave in accordance with school discipline regulations, and a lack of closed caring from parents. Moreover, the students did not realize the importance of discipline in school life.

2. The guidelines for developing student discipline at Bannongplan School under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2 consisted of 1) A workshop, 2) Student discipline development activities, and 3) Supervision and follow-up.

3. The effects after the intervention revealed that the target group for development improved their behaviors at a high level in terms of maintaining discipline, dress code, punctuality, and responsibilities. Results

also indicated satisfied stakeholders could greatly improve school operation for student discipline effectively and efficiently.

Keywords : Development of Student Discipline

ภูมิหลัง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตาม ศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4) นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้ ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการพัฒนาคู่มือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีการปรับเปลี่ยนให้เกิดความเหมาะสม และชัดเจนทั้งคุณภาพ ผู้เรียนตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อยู่อย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้สำนักงานประเมินและรับรองมาตรฐานการศึกษา มีแนวคิดและหลักการในการประเมินคุณภาพภายนอกตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้ความมั่นใจว่าผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกันไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็ตาม ระบบการประกันคุณภาพเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จึงมีแนวคิดและทิศทางในการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดตัวบ่งชี้พื้นฐาน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจ ของสถานศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่สถานศึกษาต้องมีและปฏิบัติได้ สามารถชี้ผลลัพธ์และผลกระทบได้ และมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายในเป็นการพัฒนาจากการประเมินรอบแรกและรอบสอง ประกอบด้วย 8 ตัวบ่งชี้ คือ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นโรงเรียนจะต้องดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์และเป็นไปตามตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ คือ การที่ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เรียนเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียนและผู้เรียนมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม (สำนักงานประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา, 2554, หน้า 14-17)

จะเห็นได้ว่าความมีวินัยเป็นสิ่งที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับตัวนักเรียน ซึ่งโรงเรียนเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของเด็ก สมาชิกในสังคมมาจากครอบครัวที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งโรงเรียนจะต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในสังคมให้เด็กได้ฝึกฝน การที่เด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในภายหน้าเด็กจะเอาอย่างการแนะนำ

โรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางซึ่งเปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 11 ห้อง

มีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 187 คน มีข้าราชการครู จำนวน 13 คน พนักงานราชการ จำนวน 1 คน นักการภารโรง จำนวน 1 คน โรงเรียนมีระบบโครงสร้างตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา โดยแบ่งงานออกเป็น 4 กลุ่มงาน ประกอบด้วย กลุ่มงานวิชาการ กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป กลุ่มงานบริหารงานบุคคล และกลุ่มแผนงานและงบประมาณ โรงเรียนมีเขตพื้นที่บริการให้การศึกษานักเรียน จำนวน 1 หมู่บ้าน คือ บ้านหนองแปน (โรงเรียนบ้านหนองแปน, 2559, หน้า 1) จากการศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน นักเรียน และสภาพครอบครัว พบว่า โรงเรียนบ้านหนองแปนตั้งอยู่ในชุมชนที่ผู้ปกครองมีความรู้และยากจน จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ผู้ปกครองนักเรียนได้ให้ความสำคัญของการศึกษาอยู่ใน ระดับค่อนข้างน้อย ปัญหาที่สำคัญคือ ครอบครัวแตกแยก หย่าร้าง และส่วนมากต้องออกไปทำงานต่างถิ่น เป็นเหตุให้นักเรียนต้อง อยู่ในความดูแลของญาติ หรือ ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งต้องรับภาระกับหลานๆ หลายคน ทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง ขาดการอบรม เลี้ยงดูไม่ถูกวิธี นักเรียนขาดความอบอุ่น เป็นเหตุให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางที่ไม่ถูกต้อง พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เหล่านี้ จากผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแปน พบว่าความมีวินัย อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง (โรงเรียนบ้านหนองแปน, 2559, หน้า 8) และจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนพบว่า ปัญหาที่พบส่วนมากในโรงเรียน คือ นักเรียนแต่งกายไม่ถูกระเบียบวินัย ไม่มีความตรงต่อเวลา และไม่มีควมรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน (นิคม สีสิ่งห์, สัมภาษณ์, 2559)

จากการประชุมระดมความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองแปน เกี่ยวกับปัญหาด้านพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแปน ปีการศึกษา 2559 พบว่า มีนักเรียนขาดความมีระเบียบวินัยหลายด้าน โดยเฉพาะวินัยด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เช่น การแต่งเครื่องแบบไม่ถูกต้องตามที่สถานศึกษากำหนด การนำเสื้อออกนอกกางเกง ไม่สวมถุงเท้า การเหยียบส้นรองเท้า ใส่รองเท้าแตะมาโรงเรียน ใส่เครื่องประดับ การมาโรงเรียนไม่ตรงต่อเวลา การเข้าเรียนช้า ไม่เข้าเรียน ไม่ส่งการบ้าน ไม่ช่วยเพื่อนทำความสะอาดเวรประจำวัน หลีกเลียงการทำความสะอาดเขตที่รับผิดชอบ ขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ส่งผลให้เกิดปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย โรงเรียนจึงจำเป็นต้องพัฒนาการดำเนินงานโดยประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีระเบียบวินัยด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความประพฤติของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (โรงเรียนบ้านหนองแปน, 2559, หน้า 5) ด้วยเหตุผลดังกล่าวโรงเรียนจึงจำเป็นต้องพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาวินัยของนักเรียนโดยประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การพัฒนาความมีระเบียบวินัยด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านหนองแปน ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาวินัยของนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาและให้ผู้เรียนเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียนและสังคม ดังนั้น ผู้วิจัยร่วมกับบุคลากรโรงเรียนบ้านหนองแปน จึงได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน ด้วยการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแปน เพื่อให้นักเรียนเกิดค่านิยมที่ดีด้านวินัยในตนเอง และเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน เพื่อที่จะพัฒนาตนเองไปสู่ผู้มีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรมพร้อม ที่จะเป็ผลเมืองที่ดีต่อประเทศชาติต่อไป

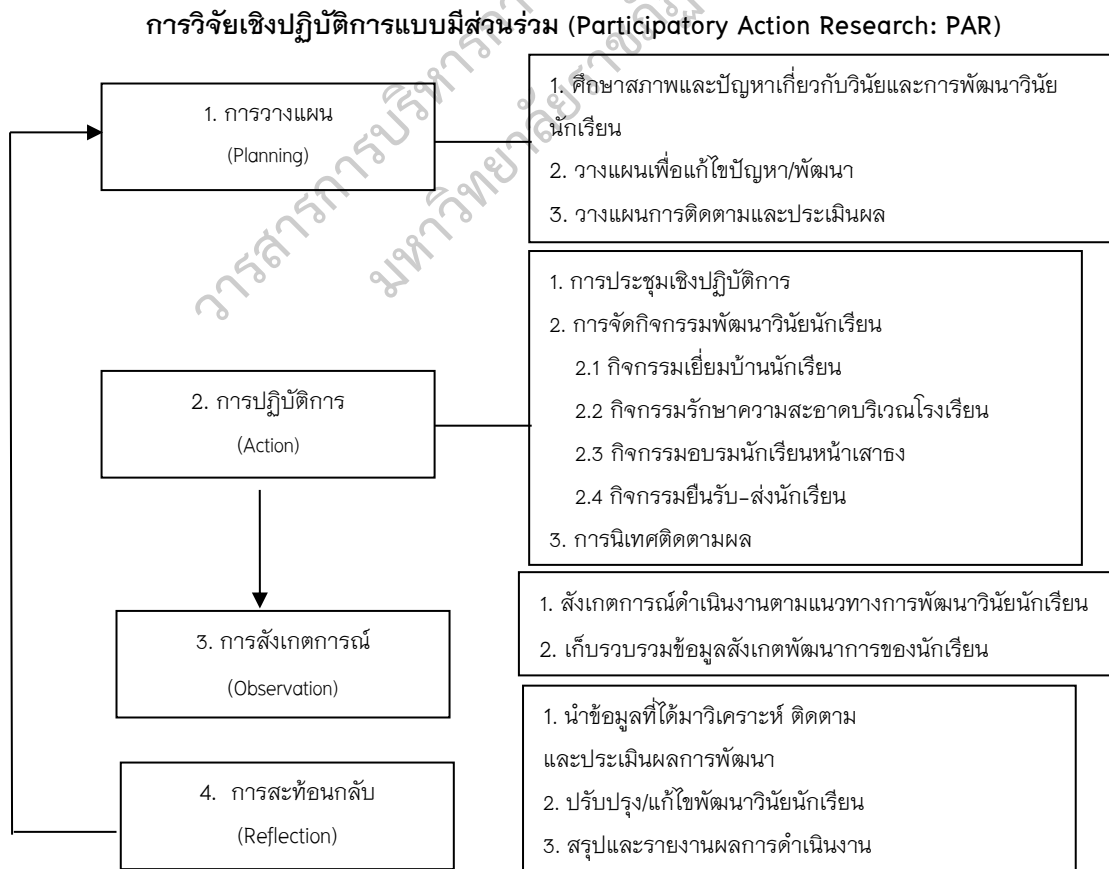
คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการมีวินัยของนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีอะไรบ้าง
3. ผลของการพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีวินัยของนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษสกลนคร เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
3. เพื่อติดตามผลของการพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 12 คน 1.1 ผู้วิจัย คือ ครูโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 1 คน เป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 1.2 ผู้ร่วมวิจัย คือ ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 11 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 35 คน ประกอบด้วย 2.1 ผู้บริหารโรงเรียนบ้านหนองแปน จำนวน 1 คน 2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 2 คน คือ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กรชุมชน 2.3 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน เป็นผู้ปกครองชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงที่เป็นหัวหน้าห้อง และรองหัวหน้าห้องเรียนละ 2 คน จำนวน 22 คน 2.4 คณะกรรมการนักเรียน จำนวน 10 คน

3. กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา คือนักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 187 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 1.1 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 1 เรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาวินัยของนักเรียน 1.2 แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่ 2 เรื่อง แนวทางการดำเนินการพัฒนาวินัยนักเรียน

2. แบบสอบถามความคิดเห็น เรื่อง การพัฒนาวินัยของนักเรียน

3. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการพัฒนาวินัยนักเรียน

4. แบบประเมินระเบียบวินัยของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สัมภาษณ์จากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล เพื่อต้องการทราบผลการสะท้อนการเสริมสร้างระเบียบวินัยด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนโดยใช้การบริหารจัดการร่วมมือกันสร้างวินัยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

2. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้ร่วมวิจัยใช้แบบสังเกต โดยสังเกตไปที่กลุ่มเป้าหมาย คือ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560

3. ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา เป็นรายบุคคล โดยครูที่ปรึกษา โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมระเบียบวินัยด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลาและด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนเกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นรายบุคคล และใช้แบบประเมินพฤติกรรมระเบียบวินัยด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลาและด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนเกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นรายบุคคล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มีดังนี้

1. ค่าร้อยละ (%) 2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) 3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 4. ค่าร้อยละความก้าวหน้า

$$= \frac{\text{คะแนนหลังพัฒนา} - \text{คะแนนก่อนพัฒนา}}{\text{คะแนนเต็ม} - \text{คะแนนก่อนการพัฒนา}} \times 100 \text{ สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)}$$

จัดหมวดหมู่ของเนื้อหาและนำมาเสนอโดยความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการมีวินัยของนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและนักเรียน ผลจากการสัมภาษณ์ ซึ่งนำเสนอเป็น 2 ประเด็นคือ 1.1) สภาพของการมีวินัยของนักเรียน ผู้เกี่ยวข้องเห็นว่านักเรียนยังไม่มีระเบียบวินัยเท่าที่ควร โดยเฉพาะที่เห็นชัดเจนคือด้านการแต่งกายที่ยังไม่ถูกระเบียบ การนำชายเสื้อออกนอกกางเกง การไม่สวมถุงเท้า รองเท้านักเรียนมาโรงเรียน การเหยียบส้นรองเท้า การทำสีผม ในด้านการตรงต่อเวลา การมาโรงเรียนสาย การไม่เข้าเรียนตรงเวลา ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การไม่รับผิดชอบในการทำงาน การไม่ช่วยเพื่อนทำความสะอาดเวรประจำวัน หลีกเลี่ยงการทำความสะอาดบริเวณที่รับผิดชอบ 1.2) ปัญหาเกิดจากทางโรงเรียนได้ดำเนินการเรื่องพัฒนาวินัยปกติเหมือนกับโรงเรียนทั่วไป แต่ขาดการทำงานที่เป็นระบบ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรอย่างจริงจัง นักเรียนได้รับอิทธิพลจากสื่อต่างๆ การเรียกร้องความสนใจ การเลียนแบบเพื่อน การไม่เห็นความสำคัญของการมีระเบียบวินัย ขาดการแรงจูงใจในการปฏิบัติตนให้ถูกระเบียบของโรงเรียน ผู้ปกครองขาดการเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด

2. แนวทางในการพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ใช้ 3 แนวทางได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาวินัยนักเรียน ทั้ง 3 ด้าน คือด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีกิจกรรม ดังนี้

2.1) กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน 2.2) กิจกรรมรักษาความสะอาดของบริเวณโรงเรียน 2.3) กิจกรรมอบรมหน้าเสาธง 2.4) กิจกรรมยื่น-รับส่งนักเรียน 3) การนิเทศติดตามผล

3. ผลการพัฒนาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีพฤติกรรมด้านการรักษาระเบียบวินัย ด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ อยู่ในระดับมาก เป็นไปในทางที่ดีขึ้น ด้านการแต่งกายถูกระเบียบมากขึ้น ไม่นำชายเสื้อออกนอกกางเกง สวมถุงเท้า รองเท้านักเรียนมาโรงเรียน ไม่เหยียบส้นรองเท้า ไม่ทำสีผม ในด้านการตรงต่อเวลา ไม่มาโรงเรียนสาย เข้าเรียนตรงเวลา และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความรับผิดชอบในการทำงาน ช่วยเพื่อนทำความสะอาดเวรประจำวัน และทำความสะอาดบริเวณที่รับผิดชอบ สร้างความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้การพัฒนาวินัยนักเรียนของโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

4. การนิเทศติดตามผล พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีระเบียบวินัย เป็นไปในทางที่ดีขึ้น ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง มีความพึงพอใจในการดำเนินงานของโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหาวินัยนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผู้วิจัยขอเสนอใน 2 ประเด็น คือ

1.1 การศึกษาสภาพของการมีระเบียบวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นการศึกษา กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการมีระเบียบวินัยและการพัฒนาวินัยของนักเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่านักเรียนยังไม่มีระเบียบวินัยเท่าที่ควร โดยเฉพาะที่เห็นชัดเจนคือการแต่งกาย นักเรียนแต่งเครื่องแบบไม่ถูกต้องตามที่สถานศึกษากำหนด นำชายเสื้อออกนอกกางเกง ไม่สวมถุงเท้า ใส่รองเท้าแตะมาโรงเรียนโดยไม่มีเหตุผล ใส่เครื่องประดับมาโรงเรียน

การทำสัฟม์ การมาโรงเรียนไม่ทันเข้าแถวเคารพธงชาติ ไม่เข้าเรียน เข้าเรียนไม่ตรงเวลา การไม่ส่งการบ้าน ไม่ช่วยเพื่อนทำความสะอาดประจำวัน หลีกเลี่ยงการทำความสะอาดบริเวณที่รับผิดชอบ การที่นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนดังกล่าวอยู่ในวัยของวัยรุ่นตอนต้นซึ่งเป็นวัยที่ต้องการแสดงความโดดเด่น การเรียกร้องความสนใจ การที่ตนเองแสดงออกในลักษณะที่แตกต่างจากบุคคลอื่นทำให้เกิดเป็นจุดสนใจโดยไม่มองว่าสิ่งที่ตนเองทำไปเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่ ควรหรือไม่ควรทำและการกระทำดังกล่าวจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับบุคคลอื่นซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำควรได้รับการแก้ไขจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันวิสา ผลิตปัญญา (2550, หน้า 107-110)

1.2 การศึกษาปัญหาของการมีระเบียบวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 เป็นการศึกษา ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการมีระเบียบวินัย และการเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัญหาของการมีระเบียบวินัยของนักเรียนให้ความเห็นว่า ปัญหาเกิดจากทางโรงเรียนได้ดำเนินการเรื่องระเบียบวินัยปกติเหมือนกับโรงเรียนทั่วไปแต่ขาดการทำงานที่เป็นระบบ ขาดความร่วมมือจากบุคลากรอย่างจริงจัง นักเรียนได้รับอิทธิพลจากสื่อต่างๆ การเรียกร้องความสนใจ การเลียนแบบเพื่อน การไม่เห็นความสำคัญของการมีระเบียบวินัย ผู้ปกครองขาดการเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด ขาดการแรงจูงใจในการทำตามให้ถูกระเบียบของโรงเรียนซึ่งถ้าบุคคลต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมกันลงมือแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะไม่ลุกลามและแก้ไขได้ทันเวลา งานวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ จันทร์ตาประเสริฐ (2553, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนด้านความสะอาดและการแต่งกายโรงเรียน ที่ โอ เอ วิทยา (เทศบาล 1 วัดคำสายทอง) สังกัดเทศบาลมุกดาหาร พบว่าปัญหาเกิดจากการเลียนแบบพฤติกรรมแต่งกายที่ไม่ถูกต้อง ในส่วนครูประจำชั้นยังขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนที่เป็นระบบ

จากการศึกษาสภาพ และปัญหา เกี่ยวกับวินัยนักเรียน ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกล่าวได้ว่า พฤติกรรมวินัยนักเรียนแต่ละโรงเรียน ก่อนการเสริมสร้างหรือก่อนการพัฒนาวินัยนักเรียน มีสภาพ และปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนไม่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทั้งอยู่ในโรงเรียนและที่บ้าน ทำให้มีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้น จากเหตุผลดังกล่าวทุกโรงเรียนจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาวินัยนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์มากยิ่งขึ้น

2. แนวทางการพัฒนาวินัยของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยที่ประชุมได้กำหนดกรอบการพัฒนาวินัยนักเรียน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการแต่งกาย 2) ด้านการตรงต่อเวลา 3) ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ได้มีการกำหนดแนวทางและการวางแผนการดำเนินการพัฒนาวินัยของนักเรียนร่วมกันคือ

2.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาวินัยนักเรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียน ได้มอบหมายให้ครูไปศึกษาสังเกต สัมภาษณ์ การปฏิบัติงานเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาวินัยของนักเรียนด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียน

2.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาวินัยของนักเรียนซึ่งมีกิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน 2) กิจกรรมรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน 3) กิจกรรมมอบรณรงค์นักเรียนหน้าเสาธง 4) กิจกรรมยื่นรับ-ส่งนักเรียน ซึ่งการทำกิจกรรมดังกล่าวจะช่วยให้เกิดพฤติกรรมการมีระเบียบวินัยที่ดีขึ้น เห็นความสำคัญของการมีวินัยเห็นตัวอย่าง กิจกรรมดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกันกับงานวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผุสดี กล้าบุตร (2551, บทคัดย่อ)

3. ผลการติดตามการพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านการมีวินัยทั้ง 3 ด้าน คือ วินัยด้านการแต่งกาย วินัยด้านการตรงต่อเวลา วินัยด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ดีขึ้นมาก แสดงว่าโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน โดยใช้กิจกรรม 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน กิจกรรมอบรมนักเรียนหน้าเสาธง กิจกรรมยินรับ-ส่งนักเรียน ช่วยทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมด้านวินัยดีขึ้น ผู้ปกครองและครูที่ปรึกษาเห็นด้วยที่มีการพัฒนานักเรียนด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียน และเสนอแนะว่า ควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่บ้าน และที่โรงเรียนเพื่อให้ติดเป็นนิสัย และมีการปลูกฝังวินัยด้านอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ด้านการแสดง ความเคารพ ความซนหมั่นเพียร การประหยัดอดออมสอดคล้องกับ วัฒนธรรม 5 ประการ (2552, หน้า 112-116) ได้ศึกษา การพัฒนากระบวนการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนหนองชนพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนากระบวนการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียน มีพฤติกรรม ด้านการรักษาระเบียบวินัยเป็นไปในทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย ญัฐนิชา สมฤาแสง (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อ เสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านดอนชัยวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลวิจัยพบว่า พบว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมด้านการรักษาระเบียบ วินัย ด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ หลังการเสริมสร้างระเบียบวินัยสูงกว่าก่อน การเสริมสร้างระเบียบวินัย ซึ่งสำคัญใกล้เคียงกับงานวิจัยของผู้วิจัย

จากการติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแปน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยใช้โครงการพัฒนาวิสัยทัศน์ทั้ง 3 ด้านคือ ด้านการแต่งกาย ด้านการตรง ต่อเวลา และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยใช้โครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน กิจกรรมอบรมนักเรียนหน้า เสาธง กิจกรรมยินรับ-ส่งนักเรียน ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถกล่าวได้ว่า โครงการนี้ทำให้พฤติกรรมของ นักเรียนในการปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยของโรงเรียน 3 ด้าน ดีขึ้นมาก ไม่ว่าจะเป็นวินัยด้านการแต่งกาย วินัยด้าน การตรงต่อเวลา วินัยด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ แสดงว่าโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์ของนักเรียน ช่วยทำให้นักเรียน มีพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนในการทำวิจัยครั้งนี้

1.1 การวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน เหมาะที่จะนำมาใช้พัฒนาสถานศึกษา เพื่อประยุกต์ใช้ ในการพัฒนากิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานวิชาการโรงเรียน และระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน เป็นต้น

1.2 จากผลการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแปน พบว่า มีจุดอ่อนในด้านการตรงต่อเวลา จะบรรลุความมุ่งหมายน้อยกว่า ด้านการแต่งกาย และด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ดังนั้นการพัฒนาวิสัยต้อง ปลูกฝังระยะเวลาเพื่อจะได้ปฏิบัติเป็นนิสัย

1.3 ผู้บริหารควรมีการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยเหลือบุคลากรในการปฏิบัติงาน และครูควร ใช้กิจกรรมพัฒนาวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการติดตามประเมินผล เพื่อให้การพัฒนาวิสัยทัศน์ได้ผลดียิ่งขึ้น

1.4 การประชุมเพื่อประเมินผลรายงานปัญหา และหาแนวทางแก้ไขจากทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานจะส่งผลให้เกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน และเกิดการพัฒนางานอย่างหลากหลายขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพ และปัญหาที่เป็นผลต่อการพัฒนาวิษย์นักเรียนในด้านต่างๆ เพื่อใช้ในการศึกษางานวิจัยครั้งต่อไป

2.2 ควรใช้กิจกรรมที่หลากหลายนอกเหนือไปจากการจัดกิจกรรมเสริมสร้าง ในการพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียน

2.3 ควรมีการประสานความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อการจัดกิจกรรมการพัฒนาวิษย์นักเรียนร่วมกันอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ จันทร์กลม. (2550). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายโรงเรียน.

การศึกษาต้นควาอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ณัฐนิชา สมถาแสง. (2554). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านดอนชัยวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2553). สอนลูกให้มีวินัย : ฝึกเด็กและวัยรุ่นอย่างไรให้ยอมรับและไม่ต่อต้านคุณ.

กรุงเทพฯ: พี มีเดีย.

มุสดี กล้าบุตร. (2551). การวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนาเพิ่มระเบียบวินัยโรงเรียนบ้านจอมปิง อำเภอเกาะคา

จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลำปาง: มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

พัชรินทร์ จันทร์ตาประดิษฐ์. (2553). การพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการทำความสะอาด

และด้านการแต่งกาย โรงเรียน ที โอ เอ วิทยา (เทศบาล 1 วัดคำสายทอง) สังกัดเทศบาลเมืองมุกดาหาร.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

โรงเรียนบ้านหนองแปน. (2559). แผนปฏิบัติการโรงเรียนบ้านหนองแปน.

รัตนกร วงศ์ศรีและคณะ. (2551). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน นักศึกษาโรงเรียนลาปางพาณิชยการ

และเทคโนโลยี. ลำปาง.

วัฒนา สิงห์ลี. (2552). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการตรงต่อเวลาโรงเรียนบ้านหนองสังข์

อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาต้นควาอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วันวิสา ผลิตปัญญา. (2550). การพัฒนาวินัยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด.

การศึกษาต้นควาอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.